Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 184. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 30-го ВЕРЕСНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 30, 1981 No. 184. VOL. LXXXVIII

ПОЧИНАЄТЬСЯ ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ню Йорк. Н. Й. З приводу п'ятиріччя Українського Музею тут у часі між 4 і 11-им жовтня ц.р. відбудеться ряд показів та імпрез доступних для широкої публіки.

Початок до того відзначення дала Ірена Твердохліб з Рочестеру Н. Й., яка в дні 20-го вересня демонструвала в галерії ОМУА роблення т. зв. вибійок. У тижні призначеному на відзначення п'ятиріччя Музею будуть в суботу 3-го і в неділі 4-го і 11-го жовтня у приміщеннях Музею такі покази різних видів народного мистецтва: ткання (на верстаті) Ірена Демчишин; вишивання Л. Волинець і Л. Зелик; виконання писанок Христина Фіорі; різьба у дереві Михайло Черешньовський, Іван Симчин та інші учні мистця Черешньовського; ґердани Таня Кейс; роблення прикрас в шкірі у стилі українського народного мистецтва Роксоляна Климук.

Управа Музею заохочує публіку взяти участь у тих цікавих показах, а при тій нагоді відвідати Український Музей та поцікавитися загально його працями та здобутками впродовж п'яти років.

Відбулися збори 4-ох Округ УНСоюзу Ню Джерзі

Члени комітету для влаштування Союзового Дня)сидять зліва): Володимир Білик, Юліян Баранюк, Іван Хомко та Михайло Захарко. У другому ряді (стоять): головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан, Микола Шеремета, Володимир Боярський, Павло Войнів, Роман Лапичак і головний організатор УНС Василь Оріховський.

Пассейк, Н. Дж. (Володимир Білик). У неділю, 30-го серпня ц. р., відбулися тут у приміщенні Української Централі загальні збори чотирьох Округ Українського Народного Союзу, а саме: Пассейк, Нюарк, Перт Амбой і Джерзі Ситі.

Загальні збори відкрив голова чотирьох Округ Іван Хомко, який привітав представників Управ цих Округ і головного організатора УН Союзу Василя Оріховського. Поданий ним порядок нарад присутні прийняли без змін. Протокол із попередніх зборів прочитав секретар Петро Войнів; його прийнято без змін. Відтак слідували звіти голів чотирьох Округ.

Першим звітував голова Нюаркської Округи Юліян Баранюк. Звітуючи про Союзовий День, що відбувся в Українському селі в Бавнд Бруку, він сказав, що його Окрузі була приділена ділянка каси при вступах і паркування автомобілів. У зв'язку з тим, що цього року кількість учасників була рекордовою, члени Нюаркської Округи працювали без перерви до 5-ої години по полудні, збираючи гроші за вступ і скеровуючи авта до паркування. Крім цього, Округа займалася також накриванням столів. Ю. Баранюк ствердив, що співпраця чотирьох Округ була справді взірцевою і прикладною, всім до наслідування. У першу чергу, підкреслив він, належиться признання головам чотирьох Округ, а зокрема І. Хомкові, який взірцево виконав свою функцію голови імпрези.

Другим з черги звітував Михайло Захарко, голова Округи Перт Амбою, яка на Союзовому дні займалася барою. Він вистарався про дозвіл продавати алькогольні напитки, закупив їх і мав вистачаючу кількість осіб, які продавали напитки, у наслідок чого бара принесла задовільний прихід. М. Захарко також висловив признання і подяку всім Округам, які взаємно одна одній допомагали.

Опісля звітував голова Округи Джерзі Ситі Володимир Білик. Його Округа займалася льотерією, допо-

(Закінгення на стор. 4)

Появилася книжка про В. Винниченка

Ню Йорк, Н. Й. — Цього року з нагоди сторіччя від дня народження видатного письменника і драматурга Володимира Винниченка, — тут Комісія для вивчення і публікації спадщини Володимира Винниченка при Українській Вільній Академії Наук у ЗСА видала 281-сторінкову книжку Григорія Костюка п.з. „Володимир Винниченко та його доба" — дослідження, критика, полеміка. Обкладинка цієї книжки — роботи Ореста Слупчинського.

У книзі Г. Костюк насвітлює постать Винниченка у різних проявах його життя, — як людини, письменника і політика, переводить аналізу його літературної спадщини, представляє його зв'язки з літературними світочами — Лесею Українкою та Сергієм Єфремовим та знайомить читача з матеріялами, документами і записниками письменника. В книжці є також фотографії Винниченка, датовані ще студентськими роками, його постом у першому українському революційному уряді та фрагментів його приватного життя.

У поясненні до цієї книжки від УВАН-у можна прочитати такі слова: „У книжці Григорія Костюка знайдете, з одного боку, пояснення такого, як влучно визначив Іван Дзюба, „культурного мародерства", а з другого, — зовсім нове насвітлення життя, творчости і політичної діяльности Володимира Винниченка".

Зацікавлені у придбанні книжки, яка коштує 12 долярів з поштовою пересилкою, можуть виписувати чеки або грошові перекази на: Tje Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko). Внизу на чеку треба додати: Book by H. Kostiuk і висилати на таку адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US, Inc., 206 West 100th St. New York, N. Y. 10025.

СВІТЛИЧКА СУА В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н. Й. — Місцева дитяча світличка Союзу Українок Америки почала зайняття, які відбуваються кожної суботи від год. 9-ої до 1-ої в школі св. Йосафата. Приймаються діти у віці від 3-ох до 6-ти років.

В ЄДНОСТІ СИЛА!

(ЗАКЛИК ДО ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛОВИХ УРЯДОВЦІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ)

Дорогі Члени, Дорогі Відділові Урядовці!

Подаємо Вам ще окремо проголошену вже в наших офіціяльних органах, у „Свободі" і в „Народній Волі", багатонадійну вістку, що члени Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу та Виконавчого Комітету Українського Братського Союзу, мавши на увазі та йдучи назустріч висловлюваним при різних нагодах побажанням і порадам багатьох своїх членів, відновили свої розмови про можливість та потребу і користі злуки цих двох наших найстарших і найбільших братських установ в один могутній Український Народний Братський Союз.

Як відомо з історії, до 1910-го року існував в Америці тільки один, заснований в 1894-му році, Український (початково: Руський) Народний Союз. Організація Українського Братського (до 1978-го року: Робітничого) Союзу могла мати тоді свої ідейні чи програмові причини, але ці початкові різниці і розбіжності поступово вирівнювались, їх усувало саме життя та спільні цілі і завдання обох Союзів.

Мавши це на увазі, наші попередники вже понад півсторіччя тому почали не тільки думати, але й розмовляти про можливості і потреби злуки обох Союзів. Після Другої світової війни та у створених нею нових обставинах розмов на цю тему конкретизувались і відносились уже не до потреб і користей такої злуки, бо вони наявні, а до самого правного й організаційного переведення такої злуки. Два останні десятиріччя в загальному розвитку не тільки не послабили, але й навпаки, ще й скріпили спільні користі, що їх мали б наші члени, наша громада і наш нарід з такої злуки наших двох Союзів в один Український Народний Братський Союз. Назвемо тільки деякі з важливіших потреб і користей такої злуки:

1. Злучений з двох один Український Народний Братський Союз, зі своїми приблизно 110 тисячами членів та кругло 57 мільйонами майна, становив би таку українську організаційну і фінансову силу, з якою незрівняно більше рахувалися б всі.

2. Об'єднаний Український Народний Братський Союз своїм організаційним апаратом та своїми адміністраційними ресурсами міг би з далеко більшим успіхом займатись із постійно та невпинно збільшуваною конкуренцією комерційних компаній на забезпеченевому ринку, змагатись однаково збільшуваними забезпеченевими користями для своїх членів, як і службою для них.

3. Об'єднавши сили і ресурси двох наших найбільших Союзів, один Український Народний Братський мав би до розпорядження додаткові поважні фонди, що їх зуживається тепер на подвійну адміністрацію двох Союзів, отже міг би їх зужити однаково на розгорнення своєї братської служби своїм членам, включно з ширшим розгорненням видавничої та виховної, культурної чи соціяльно-опікунчої діяльности, як і на збільшену допомогу нашим релігійним, науковим, харитативним, молодечим та подібним організаціям і установам.

4. Об'єднаний один Український Народний Братський Союз, мавши також до розпорядження дві виховно-відпочинкові оселі, „Союзівку" і „Верховину", був би спроможний з більшим успіхом дбати про виховання і збереження національної ідентичности молодих українських поколінь.

5. Немає сумніву, що об'єднаний один могутній Український Народний Братський Союз поважно підніс би український престиж серед наших американських співгромадян, що з черги скріпило б у Вашінгтоні і Оттаві наші голоси в обороні прав українського народу та на допомогу його змаганням до волі і незалежности.

6. Об'єднання і злука двох наших Союзів в один Український Народний Братський Союз, подумані і пляновані, як злука двох рівновартісних партнерів, напевно мала б вартісний і дуже корисний моральний і практичний вплив на дальший розвиток нашої громади...

Це деякі з головніших чинників, що їх ми маємо на увазі та якими керуємось у наших теперішніх розмовах про злуку наших Союзів. Ми радо вітатимемо і уважно будемо прислуховуватись до Ваших голосів та порад у цій справі.

Поки ідуть вступні розмови про об'єднання, ви дорогі члени і відділові урядовці, не послаблюйте організаційної праці, а навпаки, працюйте ще більш наполегливо в своїх місцевостях для добра своїх організацій, приєднуючи їм нових членів. Старайтесь також, щоб між Відділами і Округами обох організацій була добра співпраця. Така праця і співпраця потрібна для того, щоб нова об'єднана організація була якнайсильніша.

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
Виконавчий Комітет Українського Братського Союзу

У Нюарку відбудеться традиційний День Союзянки

Нюарк, Н. Дж. — Окружна Управа Союзу Українок Америки (СУА) влаштовує День Союзянки в неділю, 4-го жовтня ц.р., від год. 8-ої ранку до 4-ої по полудні, тут у церковній залі св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню.

У різноманітній програмі: показ виробу гуцульських килимів і тканин — виставка українського гуцульського мистецтва Євдокії Сороханюк (Гуцульське т-во „Черемош"); мистецькі образотворчі виставки; ляльковий театр, влаштований 83-ім Відділом СУА під керівництвом Олі Гаєцької; виставка і продаж дитячої літератури, виставка жіночої літературної творчости. Протягом дня відбуватиметься теж продаж печива та виграша.

Дитяча програма розпочнеться в год. 1:30 по полудні в залі школи св. Івана Хрестителя. Вступ — 2 доляри.

БОЇ ПОМІЖ ВІЙСЬКАМИ ІРАНУ І ІРАКУ ВІДНОВИЛИСЯ

Лондон, Англія. З англійських джерел інформації тут стало відомо, що в неділю, 27-го вересня, поміж військовими силами Ірану і Іраку відбувся великий зудар, в наслідок якого начебто місто Абадан перейшов знову в руки іранців. За це місто точиться завзята боротьба поміж обома цими державами. Це іранське місто великих нафтових рафінерій лежить у центрі театру воєнних дій поміж Іраком і Іраном. Його взяв у облогу Ірак на початку війни в Перській затоці, війни, що триває вже з вересня минулого року.

Тегеранське радіо, яке моніторує у Лондоні, подало, що іранські війська у великій кількості заатакували іракські позиції несподіваним маневром і взяли в полон понад півтори тисячі іранців, а понад 600 ворожих вояків забили. Взято або унерухомлено сотні танків, військових вантажних авт і подібного. Іранське радіо називає перемогу Ірану „найбільшою перемогою у цій війні".

Ірак зі свого боку подав, що дійсно завзятий збройний зудар обох ворожих сил мав місце, що іранці заатакували на світанку 27-го вересня, і що воєнні дії продовжуються. У іракському комюніке подано число забитих іранців 66 вояків, а власних втрат 18 вояків убитими протягом перших 24-ох годин боротьби. Ірак подав також кількість розбитих ворожих танків на 28, а військових тягарівок 10.

Німці зволікають з продажем танків Савдійській Арабії

Бонн, Західня Німеччина. Намагання Савдійської Арабії купити в Німеччині відомі й досконалі танки типу „Леопард-2" зустріли тут опозицію від політичних партій Соціяльних демократів і Вільних демократів, з коаліції яких складається уряд Західньої Німеччини.

Причина є та сама, що і проти продажу „Авак"-літаків з Америки для цієї ж Савдійської Арабії: опозиція Ізраїля, який боїться, що ця заавансована зброя може в лиху годину обернутися проти його безпеки. І в Америці і в Західній Німеччині уряди цих держав не хочуть напружувати відносини з урядом Ізраїля, хоч Савдійська Арабія є „добрим покупцем", бо має необмежені грошові ресурси, так звані „петро-доляри", з продажу світові нафти.

Німецький уряд, який під цю пору має труднощі з власними партіями через інсталяцію в Німеччині американських нуклеарних ракет середнього засягу, проти яких голосно і різко протестує СССР, не хоче загострювати справу ще й дебатами над продажем цієї софістикованої й модерної зброї арабам, маючи тиху надію, що Англія і Франція, які вже й раніше продавали арабам таку зброю, яку араби собі в них замовляли, зроблять це і тепер. Крім кількох сотень „Леопардів-2" Савдійська Арабія хотіла в Німеччині купити ще протилетунські гармати „Ґепард" і броневі автомобілі-грузовики.

У світі

В ТАЇФІ, АДМІНІСТРАЦІЙНІЙ СТОЛИЦІ Савдійської Арабії, відбулися розмови президента Франції, Франсуа Міттерана, з королем Савдійської Арабії, Халідом. Ціллю поїздки президента Міттерана до Савдійської Арабії є нав'язати зв'язки з тією країною, щоб спільними силами змагати до осягнення миру в тому неспокійному просторі. Президент Міттеран у відрізненні від попереднього президента Франції Валєрі Жіскара д'Естена веде лінію прихильнішу Ізраїлеві, але одночасно він намагається зміцнити ті окремі зв'язки, що їх дотепер мала Франція з деякими арабськими країнами. Президент Міттеран формально підтримав договір, підписаний в Кемп Дейвиді трьома державами: ЗСА, Ізраїлем і Єгиптом. В імені американського уряду підписав той договір попередній президент ЗСА, Джіммі Картер, який найбільше причинився до заключення того договору, від Єгипту підписав його президент Анвар ель-Садат,а від Ізраїля прем'єр Менахем Беґін. Проти того договору висловився уряд Савдійської Арабії, який заявив, що шукатиме іншої альтернативи. Ціллю поїздки Міттерана є перевірити, наскільки є можлива спільна акція обидвох країн в шуканні тієї альтернативи.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ВИДАВ НОВІ ПРИПИСИ про поштові оплати. З першим січня 1982 року ціни поштових значків зростуть майже подвійно, а у випадку поштової оплати на посилки до ЗСА навіть дещо більше як подвійно. Листи, які дотепер йшли з Канади до ЗСА за 17 канадських центів, тепер коштуватимуть 35 центів. Листи в середині Канади коштуватимуть 30 центів. Цими новими регуляціями канадський уряд не лише дуже підніс ціни на поштові оплати, але й завів нову норму. Дотепер поштові оплати до ЗСА були такі самі, як і в Канаді. Тепер ЗСА вилучено з тієї регуляції і введено значно вищі ставки до ЗСА, як обов'язуватимуть у Канаді. Йде це по лінії загальної націоналістичної течії в канадській господарці, яку американські господарські чинники гостро засуджують. Особливо високої підвишки зазнають поштові оплати на друки з ЗСА до Канади. Це є у зв'язку з намаганням канадських чинників унезалежнити канадський книжковий ринок і ринок періодиків від американських видавництв. Як формальну причину тих високих підвишок поштових оплат канадські офіційні чинники подали боротьбу із загрозою великого поштового дефіциту в біжучому році.

ПАСАЖИРИ ПЕРЕХИТРИЛИ ХОРВАТСЬКИХ терористів, які схопили юґославський літак і веліли приземлити його на летовищі Лярнака, Кипр. Три хорватські терористи, озброєні ножами й пістолями, стероризували залогу юґославського літака, який відлетів з летовища в Дубровніку. Після приземлення літака терористи поставили вимоги, від сповнення яких вони узалежнювали звільнення літака, а в першу чергу пасажирів. Як звичайно в таких випадках першою вимогою терористів було звільнення хорватських політичних в'язнів, які перебувають у різних тюрмах Юґославії за свою хорватську національну діяльність. Юґославський уряд відмовився іти на будь-які уступки, тоді терористи загрозили репресіями проти пасажирів. Група пасажирів упала на дуже оригінальний помисл сфінгувати пожар на літаку. Під їхні крики „вогонь", „утікай" тощо здезорієнтовані терористи попали в паніку, дали змогу пасажирам втекти з захопленого ними літака, а самі залишилися в літаку. Після того поліція перервала з ними переговори й зажадала від них негайно здатися.

ГЕЙҐ ПЕРЕВІВ РОЗМОВУ З ҐРОМИКОМ

Ню Йорк, Н. Й. Тут в приміщеннях американської місії при Об'єднаних Націях відбулася винятково довга розмова державного секретаря Александра Гейґа з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком, який перебуває тепер тут з нагоди Генеральної Асамблеї ОН, де він виступав з погромницькою промовою проти ЗСА.

Тиждень тому відбулася перша розмова Гейґа з Ґромиком, на якій вони устійнили місце й дату переговорів у справі обмеження кількости ракет на терені Европи із засягом на середні відстані. Совєтський Союз примістив у Східній Німеччині та на інших близьких теренах велику кількість нових ракет типу СС-20, чим комплетно захитав дотеперішню збройну рівновагу між Заходом і Сходом. У зв'язку з тим Вашінґтон плянує розмістити відповідну кількість ракет типу Шерман на терені Західньої Европи, щоб привернути знищену Москвою рівновагу.

Розмови Гейґа з Ґромиком попередили лист президента Роналда Реґена до генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва, та опублікування американцями поважної джерельної студії про величезні совєтські збросння з метою здобути таку матеріяльну перевагу, щоб могти тією перевагою змусити Захід до різних концесій на користь Москви, або й навіть до генерального відступу на різних континентах.

В розмовах взяли участь декілька керівників закордонної політики обидвох країн. З американського боку, крім Гейґа, брав участь у розмовах ще підсекретар для політичних справ в державному департаменті Волтер Стоессел, колишній амбасадор ЗСА в Москві, Лоренс Іґлберґер, помічник державного секретаря для европейських справ, Артур Гартман, новий амбасадор до Москви, Шервуд Ґолдберґ, головний дорадник Гейґа, та Дмітрі Аренсберґер, перекладач. З совєтського боку було таке саме число відповідних совєтських дипломатів.

ГЕЛЬСІНКСЬКА КОМІСІЯ ЗСА ЗВІТУВАЛА ПРО СВОЮ ПРАЦЮ

Вашінґтон. Американська Комісія в справах безпеки і співробітництва в світі влаштувала тут, у четвер, 17-го вересня,інформативну зустріч про працю в Мадриді для зацікавлених, серед яких було біля ста репрезентантів неурядових організацій, представників громад до американської делегації та інші особи. Голова Комісії в справах безпеки і співробітництва в світі Данте Фассел представив головного промовця на зібранні амбасадора Макса М. Кемпелмена, голову американської делегації до Мадриду, який розповів про перебіг Мадридських нарад і потім відповідав на питання із залі. Інші члени комісії, присутні на зібранні, були: конґресменка Миллисент Фенвік і сенатори Клерборн Пелл і Джан Гайнц. Присутній був також член американської делегації до Мадриду в листопаді 1980 року Елліот Левітас.

Амбасадор Кемпелмен підкреслив американське становище щодо підміни правильних ухвал з Мадриду іншими. Америка на таку підміну не погодиться. Погодження мусить крім конференції безпеки, якої вимагає СССР, мати також відповідні ухвали про людські права і контакти поміж людьми. Роки, коли наради в Мадриді розпочалися, казав Кемпелмен, є найбільш репресивними за останніх 15 років у Совєтському Союзі; еміграція жидів дуже зменшилася і совєти все ще стоять в Афганістані, що ставить під сумнів корисність мадридських розмов. Альтернатива, казав він далі, перед усіма така — мовчать в обличчі совєтської агресії і совєтського поневолення, а на це ЗСА не підуть. Це дуже важливе, він додав, щоб совєти зрозуміли, що З'єднані Стейти Америки, разом з їхніми спільниками в НАТО, стоять непорушно і об'єднано у всіх питаннях, які стоять перед Мадридом.

Щодо людських прав Кемпелмен зауважив, що Адміністрація президента Реґена дає їм тотальну підтримку. Щодо цього, то існує тяглість у ставленні до питання людських прав поміж адміністрацією теперішньою й минулою, тобто поміж адміністрацією Р. Реґена і попередньою адміністрацією президента Джіммі Картера.

Амбасадор Кемпелмен подякував також представникам Стейтового департаменту, Департаменту оборони, Департаменту торгівлі і самій Комісії, які давали йому всебічну допомогу під час його перебування в Мадриді.

В Америці

У КОЛЮМБІЙСЬКОМУ ПРЕСВІТЕРІЯНСЬКОМУ Медичному Центрі помер на хворобу пістряка, на 77-му році життя, Роберт Монтґомері, славний голливудський артист, який виступав у фільмових комедіях із багатьма видатними фільмовими зірками такими як: Ґрета Ґарбо, Норма Шірер, Мирна Лой, Джовн Крофорд, Гелен Гейс, Айрін Данн, Карол Ломбард, Бетті Дейвіс, Сузан Гайворд та Інґрід Бергман. Він був батьком відомої фільмової зірки Елізабети Монтґомері. Коли Р. Монтґомері покинув фільмовий екран, став продуцентом і режисером. Однією із його важливіших праць була його роля телевізійного дорадника колишнього президента ЗСА Двайта Айзенгавера під час його промов на телебаченні.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА, КОЛИ ВІН ПОЧНЕ засідати 5-го жовтня, очікує одна з найтяжчих конституційних, політичних і моральних справ. Мова про недопущення біля 11,000 т. зв. „недокументованих" дітей нелеґальних чужинців у Тексасі до навчання у школах. Це зарядження стейт Тексас ввів на підставі своєї конституційної влади, і справа ця перейшла на розсуд Найвищого Суду. Адвокати, що заступають цю справу у суді,очікують рішення майже рівним поділом голосів, і тому правдоподібно голос судді Сандри Дей О'Коннор заважить на рішенні.

НА ПРОТЯЗІ ВСІЄЇ СВОЄЇ ПЕРЕДВИБОРЧОЇ кампанії на президента Роналд Реґен обіцяв фармерам забезпечити невмішування Уряду і їхні справи. На жаль, виявилося, що фармери зовсім собі цього не бажають. Виявилося тепер, що якщо Президент „зніме Уряд із їхніх спин", тобто зменшить їм допомогу, то він може відчужити тих, які його підтримували; а якщо йому це не вдасться, то видатки Уряду збільшаться на 1,5 більйона в бюджеті 1982 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ОН, ЗСА і Третій світ

Практичне значення Об'єднаних Націй уже давно обмежилось до ролі терену зустрічей міністрів закордонних справ членських держав, що їх число зросло до 141. Право „вето", що його має Совєтський Союз, як один із п'яти постійних членів Ради Безпеки ОН, у практиці перекреслило цю установу, як інструмент миру. Принцип, що кожний член ОН має один голос без уваги на величину території і міжнародну вагу створив ситуацію, в якій СССР із своїми сателітами і комунізуючими малими державами так званого Третього світу („невтральні на зразок комуністичної Куби чи терористичного Ірану й Лівії) дістали чисельну більшість. Рада Безпеки ОН, сама Генеральна Асамблея і генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм були безсильні супроти іранського ісламського диктатора аятолли Хомейні у справі в'язнення 52-ох американських „закладників". Об'єднані Нації безсильні коли йдеться про совєтський імперіялізм і так само Об'єднані Нації безсильні, коли йдеться про припинення міжнародного тероризму.

Дня 23-го вересня ц. р. зібралася нова сесія Генеральної Асамблеї ОН. На першому її засіданні державний секретар ЗСА Александер Гейґ виголосив промову, яка майже в цілості стосувалася не теперішньої міжнародної ситуації, а згаданого Третього світу: недорозвинених і мало розвинених країн, які залежні від допомоги від високорозвинених упромисловлених держав. Гейґ признав, що існують у світі такі економічно недорозвинені, бідні, країни, яким треба допомагати. Але спротивився тезі, що її проповідують деякі оті бідні і „невтральні" країни, що за комуністичною доктриною — треба „вирівняти" економічний рівень багатьох і бідних країн. Гейґ вказував на конечність вільної торгівлі, ініціятиви і якнайтіснішої співпраці і торгівлі всіх країн світу, багатих і бідних, та вказував на потребу, щоби також країни Третього світу приймали активну участь у допомозі недорозвиненим країнам. Він тільки наче мимохідь підкреслив, що економічний розвиток залежить від атмосфери миру і безпеки. І тільки коротко й теж наче мимохідь натаврував такі акти явної агресії, як вмарш совєтських військ до Афганістану та війна В'єтнаму проти Камбоджі. З'єднані Стейти, — говорив Гейґ, — видаткували в останніх 30-их роках 130 більйонів долярів у допомозі закордонові і рахувати на дальшу велику допомогу від Америки, чи очікувати, щоб Америка взагалі утримувала мало і цілком економічно відсталі країни — „нереально". Гейґ нічого не говорив, що сама Америка переживає економічну кризу, проти якої Уряд Реґена бореться драстичним скресленням бюджетовех видатків. Але з його слів виходило ясно, що годі сподіватися, щоби Америка була добродієм, який з своєї кишені утримує стільки то країн у світі.

Можна здогадатися, що Александер Гейґ свідомо вибрав на свій перший виступ в Генеральній Асамблеї, так би мовити невтральну тему та обмежився до мінімуму в критиці Совєтського Союзу. Заповіджено, що він має перевести дві зустрічі зі совєтським міністром Андреєм Ґромиком, який виступивши на Генеральній Асамблеї наступного дня, свою промову присвятив атакам проти З'єднаних Стейтів, повторюючи відому совєтську демагогію про американський „імперіялізм", діючи по лінії тактики злодія, що втікаючи кричить „лови злодія". Під час виступу Ґромика в ОН на вулиці перед палацом цієї установи в Ню Йорку відбувалася бурхлива протисовєтська демонстрація афганських патріотів, до яких приєдналися групи поляків і балтійців. Української групи в тій демонстрації не було, бо українці „не мають часу" для такої діяльности: вони зайняті внутрішньою боротьбою — одних земляків проти других.

Реторика на Генеральній Асамблеї все одно не має ніякого практичного значення. Не річки і не моря, а океани слів заповнювали Об'єднані Нації від часу їх існування у жовтні 1945 року. Теперішня 36-та з черги звичайна сесія генеральної Асамблеї, – не враховуючи сюди численних надзвичайних — так само буде заповнена новим морем слів — вона не направить трудної, складної, захмареної ситуації у світі. Об'єднані Нації не мають своєї армії і від самого початку існування цієї установи з Совєтським Союзом, як одним з її засновників, стали політичною фікцією. Ліґа Націй жила й померла безславно — така сама доля, вірогідно, чекає і Об'єднані Нації.

ПОЛІТИЧНА ЛІНІЯ ЕКОНОМІЇ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Реґена та твердша постава Уряду в справі допомоги країнам третього світу може зустрінути атака міністрів фінансів і урядовців центральних банків з-понад 140 країн. Делеґати країн третього світу заявляють, що теперішня політика Уряду ЗСА посилює економічні проблеми найбільш убогих країн світу.

Володимир Левенець

ПРИКЛАД ГРУЗІЇ — ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Совєтська пропагандивна система, до якої комуно-московські верховоди включили всі засоби масової інформації і закордонних спомагачів, далі продовжує говорити про „дружбу народів" у СССР, про „інтернаціоналізм", „один совєтський народ", „спільноту совєтських народів" тощо, хоч на Заході вже відомо, що в дійсності в імперії проходять дуже глибокі процеси національного відродження, а численні представники з-поміж поневолених народів відкрито звертають увагу кремлівським диктаторам на тенденцію у так званій совєтській історіографії пов'язати будівництво комунізму з пляновими заходами, які мають за мету знищення національної самобутности народів і привернення „древньоруської єдности".

Між іншим про ці справи дуже вичерпно пише український автор Юрій Бадзьо у відкритому листі до російських та українських істориків, піддаючи гострій критиці совєтську історіографію, яка, на його думку, є своєрідною „ідеологічною підбудовою для русифікації в поневолених Московою країнах".

Поширення русифікації

Цей „відкритий лист пригадався нам у зв'язку з боротьбою грузинів з тенденцією русифікації, яка в останньому часі почала набирати на силі, не зважаючи, що три роки тому грузинський нарід провів масові протестні демонстрації проти русифікаційної політики московського центру, зокрема у середньому і вищому шкільництві. Як відомо справа русифікації була також обговорювана на з'їзді письменників Грузії. „Чи існує сьогодні будь-яка важлива проблема перед грузинськими письменниками?, — запитував тоді письменник Реваза Джапарідзе, слово якого підтримано сильними оваціями інших письменників учасників з'їзду, чим вони не тільки засвідчили свою солідарність з доповідачем, але також показали, що грузинський приклад направду гідний наслідування, бо, правду кажучи, таке явище досі не траплялося в інших республіках СССР. До найважливіших проблем тоді Джапарідзе зараховував важке становище грузинської мови і він не помилився.

Москва наступає

Москва своїх позицій наступу на національні мови не тільки не здала, але посилила в останньому часі свій наступ на ті сили, які насмілились виступити в обороні своєї рідної мови, культури, традицій, літератури, шкільництва тощо. Американський журнал „The Chronicle Of Higher Education" пише у числі з 9-го вересня ц. р., що грузини знову мусіли вийти на барикади для оборони своєї рідної мови, зокрема у вищому шкільництві. Під заголовком „Совєтські грузини протестують проти російської мови викладання в університетах" кореспондент названого видання пише, що не тільки студенти, але також викладачі і взагалі інтелігенція стурбовані тим фактом, що росіяни знову намагаються замінити грузинську на російську мову мов на викладах в університетах у вищому шкільництві. На протязі кількох останніх місяців, — пише М. Биньйон, — відбулось кільканадцять протестів, а спеціяльні петиції вислано до Москви на руки кремлівських лідерів із заваленням, що російську мову не тільки інтенсивно вводиться у систему вищого шкільництва, але вона починає домінувати в Грузії також поза школою. Биньйон пригадує американським читачам бурхливі демонстрації з-перед трьох років, коли у висліді настирливих старань і протестів грузинську мову визнано офіційною мовою в шкільництві і її було визнано урядовою мовою в республіці.

Також грузинські громади в діяспорі у вільних країнах світу організують протестні акції в обороні грузинської мови і виступають гостро проти русифікаційного курсу у їхній батьківщині.

Очевидно офіційні ставленики Москви в Грузії, діючи під тиском і за наказом кремлівських верховодів, намагаються доводити, що російська мова „є мовою загального спілкування" і її поширення принесе тільки користі для грузинського народу. Особливим оборонцем російської мовної політики являється перший секретар Грузинської ССР Едуард Шеварнадзе, який навіть відважився твердити, що кращі успіхи в навчанні мають ті діти, які вже і в заранні, тобто від початкового шкільництва, вивчають російську мову. До чого закликає грузинський ставленик не тяжко догадатися. Він хоче доказати, що російську мову слід увести вже в початковому шкільництві і цю практику треба поширити на всі школи Грузії.

Грузини у протинаступі

У противагу міркуванням Шеварнадзе виступають грузинські інтелектуальні кола, включно із студентською молоддю, яка, — як пише американський кореспондент, - у великому числі понад 1,000 і більше осіб виходить на вулиці і протестує: проти мовної політики Москви, переслідування грузинських інтелектуалістів, звільнювання викладачів історії, виступів в пресі проти деяких письменників оборонців грузинської мови та іншого тиску окупаційних адміністраторів. Страх перед доміна-

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Ільків

ІНФЛЯЦІЯ У ВІДСТУПІ

В економічному житті і розвитку промислового суспільства, справі інфляції у минулих роках віддано найбільше уваги. Інфляція — це такий „господарський шкідник", що не щадив нічого і нікого, але навпаки просякав у всі щоденні турботи людини. Тому зменшення інфляційних показників, населення країни, а зокрема робітництво приняло прихильно. І тому, що інфляційні показники не зменшувалися, але зростали на протязі довшого часу в минулому, деякі підприємці, власники реальностей, та інші комерційні чинники погодилися з тим, що інфляція не буде зменшуватися принаймні в скорому часі. Деякі погодилися проти своєї волі, що немає потреби змагатися проти високих ринкових цін. Інші знову, ті що мали користі з інфляції, не хотіли зміни ситуації. Однаково, які існували причини, факт є що інфляція є у відступі. Тому цікаво зробити підсумки з різних ділянок господарського життя і праці, як це все виглядало в практиці. Що інфляція зменшилася, то видно з консумційних цін, що знизилися на п'ять відсотків, показник гуртових цін зменшився на три відсотки, та показник консумційних видаткувань також знизився до 8.3 відсотка в порівнянні до 11 відсотків в тому самому часі минулого року.

Отже, ті що годилися з інфляцією проти своєї волі, зниження її приняли прихильно. Але ті, що адоптували інфляцію на рівні з іншими щоденними потребами не були вдоволені з її відступу.

До груп, яким автоматично підвищували платні чи додавали кожного року т. зв. інфляційну різницю, себто знижку закупочної сили гроша, можна б зараховати робітників з мінімальними платнями пенсіонерів та тих, що жили на урядових субвенціях, себто, „велферистів". З подібних привілеїв користали також робітники в приватних промислових підприємствах, для яких їхні юнії уже давніше ввели справу доплати інфляційної різниці в пертрактації поміж представниками робітників і працедавцями. Дальше сюди також треба зарахувати бюрових робітників, яким також автоматично доплачували інфляційну різницю до їхніх заробітних платень.

Для комерсантів інфляція була оправданням до підвищування цін на товари без втрати покупця, які приймали все без дискусії. Будівельні та інші фірми вставляли в контракти клявзулі, що їм дозволяли підвищувати, або знижувати ціни на матеріяли, залежно від ситуації на ринку. Ті, що давніше купили доми або набули позички на інші потреби розраховували на продовження росту інфляції, бо вони сплачували заборгування дешевшим доляром. Дебітори сприйняли інфляцію за добру монету, вони також сплачували заборгованість дешевшим грошем. Чим довший реченець позики, тим дешевшим грошем вона була сплачувана, бо цінність гроша зменшувалася.

При тому треба згадати що деякі позичковці користали також з того привілею, що могли банкові відсотки відтягати від податків, що зменшувало їхні заборгування. Інфляція причинилась також до того, що банки уділяли короткотермінові позики на змінливих відсотках. Ті, що мали можливість ощаджувати — користали з вищих відсотків від ощадностей.

Тому що інфляція відступила до одноциферної, і є надія що буде дальше зменшуватися людині треба застосуватися до нової стратегії у її щоденному житті. Свої потреби вона повинна б застосувати до нових життєвих щоденних фактів. Можна сподіватися, що при дальшім спаді інфляції наступить стабілізація цін, яка матиме вплив на зміну економічної політики країни. Заробітні платні повинні б бути також більше устабілізовані, і ті, що вимагатимуть підвишки заробітків, можуть знайтися без праці. Зрозуміла річ, що банки застосовують більше обережности на позички з огляду на високі відсотки, які повинні зменшитися. І вкінці, зниження інфляції — значить зменшення відсоткового показника. Отже, чим скорше людина застосує усі свої справи до нових обставин, тим ліпше для неї. Інфляцію при добрій волі людини, можна частинно контролювати, одначе вона завжди буде частиною життя і праці промислового суспільства.

Економіка керується своїми внутрішніми стихійними законами, що виникають в процесі її розвитку. Вони не є продуктом людини а впливають самочинно в процесі взаємовідношення поодиноких господарств на ґрунті так спільних, як і протилежних їм економічних інтересів; в цей спосіб стихійно витворені закони є тверді і постійні. Господарство, що до них не пристосовується, ризикує в осягненні поставленого ним завдання. Стихійно економічна закономірність проявляється, головно в розвитку вільного господарства, побудованого на приватних засадах. У минулих роках, одним з таких економічних явищ була інфляція, що є у відході сьогодні, завдяки великому вкладові протизаходів, і зусиль людини.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ДРОГОБИЧАНИ — НЕ БОЙКИ, А ПІДГІР'ЯНИ

Автор рецензії на реґіональний збірник „Бойківщина" Іван Дурбак („Свобода" з 1-го серпня 1981 року, ч. 147), написав у ній, між іншим, таке: „Бойки, зорганізовані в Дрогобицькому Комітеті, видали два томи „Дрогобиччини — Землі Івана Франка".

І. Дурбак не перший, що називає дрогобичан бойками. Подібно робить, наприклад, співробітниця „Енциклопедії Українознавства", д-р С. Рабій-Карпинська. В своїй статті „Бойки" (гл. ЕУ, том І, ст. 149-150) вона, хоч і признає, що „на півночі (на пограниччі з „підгір'янами") межі Бойківщини збігаються з границею Карпат", вважає уродженцем Бойківщини славного дрогобичанина Юрія Дрогобицького (Дрогобича), а Івана Франка називає „найбільшим сином Бойківщини".

Тільки відносно невелика частина колишнього Дрогобицького повіту (якихсь 15 із понад 70 сіл) лежить у Карпатах і лише її можна б уважати бойківською територією. Решта повіту з Дрогобичем, Бориславом й Трускавцем — це Підгір'я або Підкарпаття. Ще перед Другою світовою війною в „Українській Загальній Енциклопедії", т. І-ий, стор. 255, про бойків сказано: „Бойки, карпатські українці, що живуть по обох боках Карпат у Галичині між ріками Сяном і Лімницею в повітах Старосамбірськім, Турчанськім, Стрийськім і Долинськім, а на Закарпатті між ріками Уг і Торець".

У згаданій енциклопедії том ІІ-ий стор. 1055 про підгір'ян написано: „Підгір'яни, людність Підкарпатського Підгір'я особливо на північ від бойків, гуцулів і покуттян аж по Дністер".

Як уродженець Дрогобича, який проживав у цьому місті з недовгими перервами до 1943-го року, можу рішуче ствердити, що мешканці міста і повіту ніколи не називали себе бойками. Ані їхня ноша, ані говірка, з винятком гірських сіл південної й західньої частини повіту, не були бойківські. Вони вважали себе підгір'янами й тому теж колишнє туристично-спортове товариство в Дрогобичі мало назву „Підгір'я".

Щоб знати різницю між бойками й підгір'янами, загляньмо до шостого тому „Енциклопедії Українознавства, НТШ видавництво „Молоде життя" (сторінка 2078). Там ми читаємо:

„Підгір'яни, територіяльна назва населення галицького Передкарпаття (Підкарпаття, Підгір'я). Підгір'яни живуть на північ від бойків, гуцулів... і покуттян, відрізняються від них у різних ділянках духової й особливо матеріяльної культури (одяг, будівництво)".

У творах Івана Франка, уродження підгірського села Нагуєвичі, я ніколи не читав, щоб він себе називав бойком. Я знаю, що свою вужчу Батьківщину він називав Підгір'ям, „підгірським краєм: У поемі „Нове життя" він написав:

Погідна ніч літна
в підгірськім краю —
О кілько чарів кілько в ній
краси .

А далі в цій самій поемі він казав:

О, краю мій, Підгір'я ти
прекрасне;
Як я люблю, як я люблю
тебе!

У згаданій „Енциклопедії Українознавства", словникова частина, є надрукована, „Мапа західньоукраїнських племен" Мал. 135), на якій виразно подано Підгір'яни і в центрі міста Дрогобича, на південь від Підгір'ян подані бойки і гуцули.

Треба дивуватися з яких джерел взяв таке Іван Дурбак, що у своїй рецензії зарахував дрогобичан до бойків, а бойкам прибільшив слави, що вони, мовляв, видали два томи збірника „Дрогобиччина" земля Івана Франка". Тим часом правдою є, що два томи „Дрогобиччина" земля Івана Франка", видані коштом Центрального Комітету Дрогобиччини, про це виразно подано на 4-ій сторінці в збірниках. Коли дотепер І. Дурбак своєї помилки не визнав і не спростував (хоч йому дрогобичани звертали увагу), то до нього і йому подібних рецензентів і бойків, що називають нас — дрогобичан бойками є прохання: „Не називайте нас так! Ми ніколи не були бойками! Ми — підгір'яни".

А. Гладилович

В ЧАСІ, КОЛИ ПРЕЗИДЕНТ МІТТЕРАН ПЕРЕБУВАВ в Савдійській Арабії, англійський прем'єр Маргарет Тачер відбула візиту до інших арабських країн. Після відвідин Баґрейну, прем'єр Тачер прибула до Кувейту. Уряд Кувейту рішуче підтримує Палестинську Визвольну Організацію й пропонував прем'єрові Тачер змінити дотеперішню англійську політику проти ПВО і дати тій організації підтримку та визнати її єдиним і справжнім представником палестинських арабів, які проживають в Ізраїлі, або є розсіяні по різних арабських країнах. Прем'єр Тачер категорично відмовилася від того і заявила, що англійський уряд не погодиться на формальні розмови англійських міністрів з представниками тієї організації. Англійський уряд є за мир на Близькому Сході, але не такою ціною.

Фалина Любінецька

НА ЗУПИНКАХ МИНУЛОГО З СУЧАСНИМ

(Пам'яті д-ра В. Прокоповича у першу річницю смерти)

II

— О, то моя мати не раз їздила до о. ректора Йосифа Сліпого в моїй справі, бо я не хотів підписати заяви про безженство. Отець ректор Сліпий, то твердий чоловік! Але своєю наполегливістю мама свого діпняла.

І прийшла Друга світова війна. Рік 1943. Новобранці-дивізийники віджджають зі Львова на вишкіл. Товаровий двірець вщерть заповнений людьми: старі, молоді, діти. Поїзд під повною парою. У вікнах поїзду і на східцях дивізийники.

Проходячи повз вагони, я побачила Влодзя. Він зіскочив зі східців і підійшов до мене. Ми привітались.

— Бачиш, від'їжджаю... Слів замало. Діл треба... Діл!

Свисток, знак, що поїзд скоро від'їде. Влодзьо попращався зі мною і підійшов до свого вагону. Біля східців стояла його молода заплакана дружина. Ми познайомились.

Другий свисток... третій... і поїзд рушає. Піднеслись вгору сотні рук, останні прощальні слова, замаяли хустини, де-не-де придушені хлипання... А поїзд уже в русі, а поїзд віддалюється... маліє, зникає з очей... Сотні обездолених матерів, дружин, дітей прямують до виходу.

• • •

Рік 1944. Криниця. Великдень. сиджу в невеличкому придорожному парку і відпочиваю після виснажливої праці в Українському Допомоговому Комітеті. Наплив біженців не давав часу на святкування. А довкола цвіла така чудова весна. Вершки гір суворілись ще снігом, дещо нижче — темнозелений пояс наїжених смерек, а ось тут біля мене велич квітіння листяної природи

Нараз бачу дорогою їде пані Степанида зі своєю старшою дочкою Рунею. Я підступила до них і ми привітались:

— Христос Воскрес!

— Воістину Воскрес!— якось сумовито відповіла пані Степанида. От, такий то великдень! Махнула рукою і додала:

— Влодзьо в дивізії, а Любко в УПА! Ну, що ж воля Божа!

Якими ж словами могла я її годі потішити?...

Рік 1944 — жовтень. Штрасгоф біля Відня, переселенчий табір. Мені вдалось при допомозі українського Допомогового Комітету у Відні звільнити мою сестру і я приїхала до неї.

— А знаєш, каже мені сестра, — тут у Штрасгофі є Стефця Прокопович з Рунею, але вони мешкають приватно. Я маю їх адресу і ми підемо перед від'їздом їх відвідати.

Ми вибрались до пані Степаниди, але перестріли її недалеко табору.

Обличчя в неї було похмуре, пригноблене. Заледве привітавшись, вона простогнала:

— Влодзьо був під... Бродами! Він залишився там, бо тут його ніде немає.

Мовчанка.

А за хвилину уста її задрижали, міцно сціпились зуби, вона піднесла свій зір до неба і з її уст протиснулось:

— Бог дав, Бог взяв!

Стояла горда, мужня і... неприступна у своєму материнському болю.

І наші слова зів'яли на устах.

Рік 1948. Повертаюся з пластового конґресу в Ашафенбурзі (Німеччина). Ніч. Поїзд волічеться по закрутах пагорбів. Переходжу вагоном, може побачу когось із знайомих пластунів. І раптом мені назустріч о. Іван Прокопович. — Ну, й постільки роках небачення! В останнє ми бачились ще в Рогатині. — Починаємо розмову, а мене морочить питання:

— Чи правда те, що Влодзьо живе, є в совєтському полоні, ніби передав якусь записку через якогось німця, що йшов на волю з цього самого табору для полонених. Таке оповідали в Ашафенбурзі.

— Та... щось таке справді є, — обережно каже о. Іван — але це нічого певного. Ми не хочемо цього тут розголошувати, щоб евентуально Влодзьові не пошкодити.

• • •

Початок 50-их років. Влодзьо з родиною у Детройті. Іду привітати їх з народженням доні. Влодзьо підносить маленьку Христинку на руки і каже:

— Бачиш, яке воно маленьке, а з нього виросте людина, знаєш, людина! — Христина затискає кулачки, хмуриться, але батько підносить її високо вгору і гойдає, з любов'ю вдивляючись у свою доню... Доня розкриває очі, здивовано розглядає світ і біля її уст зарисовується усмішка.

Діброва. Сидимо на лежаках і насолоджуємось першими літніми днями. Нараз підходить до нас Влодзьо, ввесь стікає водою, бо щойно вийшов з озера, кладеться на вільний лежак і починаємо розмову. Нараз:

— Ґена, ходи но до мене і покажи руку, подивись, яка над ліктем набігла ґуля.

– Та, та це нічого, я тільки впав зі сходів і вдарився рукою об поруччя. — Але ж ти маєш зірваний м'яз, його треба зішити, бо з рукою буде зле. Прийди завтра до мене до шпиталя.

Другого дня вранці відбулась операція. Рука була врятована.

Детройт. Кінець 60-тих років. Великопосна Трапеза, улаштовувана рік-у-рік місцевим відділом Патріярхального Товариства. Промовляє Влодзьо. Западають у пам'ять глибокі думки про призначення української Церкви в житті народу. А тут на еміґрації Церква може відіграти ключову ролю у збереженні нас як етнічної групи, якщо поєднає у своїй дії Боже і національно-людське.

Заслухана у доброго промовця численна публіка. А після закінчення промови — збоку репліка:

— Чи багато у нас лікарів, які цікавляться й громадськими справами і беруть активну участь у житті нашої громади?

(Продовження буде)

Людина, яка не рахує років

(У 90-річчя заслуженого союзовця Михайла Колодруба)

Михайло Колодруб

Пересічні люди, доживши старости, рахують свої роки, а при тому жаліються що все їм докучає якась хвороба, а склероза притупила пам'ять. Таким не є Михайло Колодруб, він не рахує років, його увага звернена (як 39-річного молодця) на інші справи.

Він є батьком дітей (яким вже „стукнуло" по шістдесятп'ятці) і турбується за них. Його увага звернена і на загальногромадські свари й чвари, він уболіває тим що УНСоюз тратить членів, бож Союз—це ще одна його дитина. Він же для Союзу віддав майже 70 років праці й тому турбується за дальшу долю цієї Богом благословленної установи.

Так, Михайло Колодруб не старіється, він вже тепер говорить про 100-річний ювілей УНСоюзу, який буде щойно 1994 року—якщо хтось хотів би дещо довідатися про історію УНСоюзу, то повинен поговорити з Михайлом Колодрубом. Він пам'ятає всі дати важливіших подій у Союзі, знає де і коли відбувалися конвенції, хто тоді „рунував" (кандидував) на головного предсідника. Це направду унікальна людина, яку Господь обдарував несамовитою пам'яттю.

Михайло Колодруб народився 21-го вересня 1891 року в селі Росохи біля Старого Самбора, Західня Україна. Від молодих літ почав працювати на національній ниві. Маючи 17 років, став членом читальні Просвіти ім. Маркіяна Шашкевича, а також членом місцевої кооперативи. У цей час була акція еміграції до багатої країни Америки, де, мовляв, скоро можна було розбагатіти.

Коли йому минув 21 рік життя, М.Колодруб вирішив еміґрувати і 6-го серпня 1912 р. прибув на вільну землю Вашінґтона і поселився в Істоні, Па., де щасливо проживає й донині. В 25 років Михайло Колодруб одружився зі „світгартом" з рідного села Анною Яворською, з якою разом ходив до школи в Росохах. Молодят Господь обдарував двома „козаками" Степаном і Йосифом та донею Марією. Родинні обов'язки були поділені: Михайло, як голова родини, працював довгі години на утримання її, а Анна доглядала й пильнувала дітей, защіплюючи їм любов до Бога, своєї рідної церкви, до української мови, звичаїв й обичаїв і навчала шанувати батьків.

Кажуть, що добре посіяне зерно дає обильний урожай. Діти Колодрубів навчилися шанувати батьків. Ювілят є родинним „патріярхом", живе з дружиною разом із найстаршим сином Степаном. Але в хаті так, як було в Україні,—батько є „босом". У розмові з Степаном почуєте завсіди: „тато казали, як тато скажуть, так буду робити". Гай, гай чи багато є таких слухняних дітей у теперішніх часах?

Говорячи про союзову і суспільно-громадську працю сольонізанта М.Колодруба, то вона така велика, як довгий його вік. Замешкавши в Істоні, він поза працею на насущний хліб та родинними обов'язками присвятив весь свій вільний час громадській праці. У 1918 році він організував філію Львівської матірної читальні „Просвіта". З рамени тієї філії зорганізував різні культурні імпрези при помочі дружини Анни.

Щоб мати місце на згадані імпрези, він стає ініціятором будови громадського клюбу в Істоні, в якому згодом почало розвиватись українське політично-громадське життя.

У той самий час М. Колодруб вже був активним членом ОДВУ і був передплатником майже всіх газет і журналів, виданих в Галичині і Америці. З дружиною не забували й про рідну церкву —приїхавши до Америки, належали до парафії в Алентавну (від 1913 до 1921 рр), тому що в Істоні не було української католицької церкви. У 1921 році М.Колодруб став ініціятором побудови церкви в Істоні. Початки були тяжкі, але його впертість і підприємчивість довели до того, що церковцю збудовано, і вона й посьогодні (по перебудові) є прикрасою Істону, бож здалека видно її на високій горі.

Як союзовець М.Колодруб почав працю для УНС від того, що, ставши його членом по приїзді до Істону, негайно ввійшов до Управи 137-го Відділу ім. Богдана Хмельницького. У Відділі треба було молодої енергійної людини, тому він зразу був обраний секретарем, яким був довгі роки, відтак довгий час був касиром, а згодом—почесним головою того Відділу, де його син Степан тепер є секретарем.

Михайло Колодруб--почесний голова Округи Лігай Веллі. Як союзовець він шість разів був делеґатом на конвенціях, які відбувалися у різних містах. Коли його син Степан став секретарем Відділу і почав їздити на конвенції, то батько самого не пускав, а їхав із ним як гість під час чотирьох останніх конвенцій. Коли б оцінювати працю Михайла Колодруба для УНСоюзу кількістю нових членів, то за півстоліття активної праці він їх зорганізував сотні.

За чесну і віддану працю для найстаршої української установи в вільному світі Михайло Колодруб багато разів був відзначений спеціяльними грамотами Екзекутивою УНСоюзу. Також з нагоди 80-річних уродин Округа під головством головної радної Анни Гарас вшанувала його спеціяльним бенкетом.

На вступі я згадав, що УНСоюз є близьким сольонізантові, мов рідна дитина. Доказом цього те, що Михайло Колодруб не опустив, мабуть, ні одних союзових нарад своєї Округи, байдуже, де б вони не відбувалися. Коли сам не міг уже провадити автом, то син його привозив. Він завсіди під час дискусій холоднокровно вказував на позитиви й неґативи. Здається, він не опускав жадних українських імпрез; його побачите на союзовому святі Округи Філядельфії, а потім на фестивалі філядельфійського Відділу УККА.

Слід згадати і про те, що М.Колодруб присвятив багато часу і труду для ОДВУ. Він пам'ятає свої зустрічі з покійним пол. Євгеном Коновальцем в Ню Йорку та іншими визначними членами проводу цієї організації, якій він присвятив багато часу, а також фінансово допомагав.

Михайло Колодруб—це добродій-меценат. У нього зберігаються ориґінальні посвідки пожертв від земельного банку в Львові, від читальні Просвіти, Рідної Школи, Українських Інвалідів та інших установ. Тут, в Америці, він жертвує сам і збирає гроші на ЗУДАК, НТШ, УККА, ОДВУ, УКЦеркву. Він є скромною людиною і мало говорить про пожертви, але доказом служать грамоти та листи подяки.

Так, М.Колодруб є унікальною людиною. Називаю його так за те, що зберіг томи різних кніг, яких нема в книгарнях. Зберіг всі видання української преси, а читає кожну „від дошки до дошки". Зберіг всі цінні пам'ятки, одержані з України. Це для нього—дорогоцінності. Унікальний він і тим, що у його віці Господь тримає його в найкращому стані здоров'я та добрій пам'яті. У 1977 році він відвідав Україну зі сином Михайлом, мав нагоду бути в родинному селі Росохи і тепер, згадуючи ту подорож, пам'ятає про кожне місце.

Михайло Колодруб з дружиною Анною мешкають з найстаршим сином Степаном і невісткою та втішаються чотирьома внуками та двома правнуками.

На многі літа, заслужений союзовий піонере та суспільно громадський діячу-меценате.

Степан Гавриш

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ ТОРОНТОНСЬКИХ АНСАМБЛІВ

Пассейк, Н. Дж. — Заходами Відділів УККА повіту Берґен і Осередку СУМ-А в Пассейку тут в неділю, 11-го жовтня ц.р., о год. 5-ій по полудні в авдиторії Кліфтон гайскул, 300 Колфакс авеню, відбудеться великий концерт мистецьких ансамблів Осередку СУМ з Торонто — хорів „Прометей" і „Діброва" та духової оркестри „Батурин" під диригентурою мґра Василя Кардаша.

НЕ ВИСТУПАТИМУТЬ

З Глен Спей, Н. Й., повідомляють Ярослава Гунчак і Герта Гірняк, що в складі ансамблю „Українського села", який виступатиме у монтажі „Розстріляна Муза" у Філядельфії, в неділю, 4-го жовтня, як було заповіджено в „Свободі" ч. 181 з п'ятниці, 25-го вересня вони не зможуть взяти участи. — Ред.

В СУБОТУ, 26—ГО ВЕРЕСНЯ, В НЮ ЙОРКУ відбувся біг на віддаль одної милі вздовж славної п'ятої авеню від 82-ої до 62-ої вулиць. У цих перших того роду змаганнях перемог добились Сидні Марі, в групі чоловіків, з часом 3 хв. і 47,52 сек., та Ліенн Воррен, в групі жінок, з часом 4 хв. і 25,31 сек. Ці часи, однак, не будуть включені у міжнародні рекорди, бо біг відбувся вздовж прямої траси, — а не округлої чи овальної, як це буває у відкритих стадіонах чи закритих залях, - та й сама траса, — асфальт — не відповідає міжнародним правилам. З уваги на велику популярність цієї імпрези серед змагунів, змагунок і глядачів, організатори обіцяють влаштовувати її кожного року.

Приклад Грузії...

(*Продовження зі стор. 2*)

цією російської мови, культури, тощо посилює націоналістичні тенденції серед студентства й інтелектуальної верстви, — твердить той же кореспондент Майкел Биньйон.

Отже практично беручи, Москва поступово і систематично при допомозі доморослих спомагачів грузинської національности, продовжує ліквідувати ті надбання, що їх здобули і закріпили грузини (це можна також примінити до інших народів) в 1960-их і ранніх 1970-их роках. В той час виходили грузинською мовою усі періодики Академії наук Грузинської ССР, середньошкільні і університетські підручники, наукові твори, видання гуманітарних та суспільних наук. Сьогодні на взірець Української ССР, в Грузії закрито цілий ряд видавництв, що друкували грузинською мовою, скорочено друк наукових видань автохтонною мовою, переведено на російську мову видання з точних і природознавчих наук. Усе це, очевидно, проходить у рамках „уніфікації" наукових досліджень і поминення „дублювання" у виданнях, бо й так усі у нас знають, чи повинні знати російську мову", — кажуть русифікатори. Зрештою на відомій науково теоретичній конференції у Ташкенті, столиці Узбекістану в днях 22-24-го травня 1979 року, в якій взяли участь совєтські вчителі, науковці, адміністратори, політвиховники тощо, кремлівські верховоди закріпили ними висунену теорію про значення російської мови, яка є „мовою спілкування і корисної співпраці народів СССР".

Ось тут у повній наготі виявилися чорносотенні єдинонеділімські ідеї, заховані за комуністичну фразеологію і так звану „республіканську поволоку". Очевидно, грузини, як також українці та інші народи свідомі цього національно-мовного ґеноциду. А все ж таки грузинський приклад, грузинська настійчивість оборони — гідні наслідування.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашого Найдорожчого

МУЖА, БАТЬКА, СИНА, БРАТА, ШВАҐРА І ВУЙКА

бл. п.

ТЕОДОРА ЛЮДКЕВИЧА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в неділю, дня 18-го жовтня 1981 р.

в УКЦерквах:

Вест Айслiп, Л. Ай., Н. Й. — у церкві Святої Родини, о год. 8:30 рано, та в Голлівуді, Каліф. — у церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, о год. 9-ій рано.

Про молитви за упокій душі Покійного просить —

РОДИНА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність, дня 4-го вересня 1981 року

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

сл. п.

ІВАН ФОРОШОВСЬКИЙ

Похорон відбувся 8-го вересня 1981 року, з церкви св. Михаїла, Шонард пл., Йонкерс, Н.Й. Спочив Покійний на цвинтарі Мт. Говп.

З глибини серця ми вдячні усім нашим Дорогим Приятелям і Знайомим, які у днях важкого горя, морально і духово підтримали нас і допомогли легше перенести тяжку і не віджалувану втрату.

Ми щиро вдячні о. крилошанинові Петрові Федорчукові за відвідини Покійного у шпиталі в часі Його затяжної недуги, за слова розради, за відправлення Панахиди та похоронних обрядів і відпровадження Тлінних Останків на місце Вічного спочинку.

Ми безмежно вдячні докторові Василеві Кіналеві за його дбайливу опіку в часі недуги Покійного.

Наша щира і сердечна подяка нашим Дорогим Приятелям Анні й Василеві Галачило за їхню кожночасну допомогу в часі недуги Покійного та моральну піддержку в часі нашого тяжкого горя.

Сердечно дякуємо п-ву Гаврилюкам, п-ву Костечкам, та Всім, що відвідували Покійного в шпиталі та в дома.

Дякуємо Управі II. Відділу ООЧСУ за вінок і зворушливі прощальні слова після Панахиди. Дуже дякуємо Всім, що зложили пожертви на фонд будови Церкви, на Служби Божі, вінки і грошеві пожертви.

Дуже дякуємо похоронному заведенню Дучинських-Черко за солідне перепровадження похоронів.

На фонд будови Церкви	$345.00
Д-р Василь і мґр Ярослава Кіналі на фонд будови Церкви	50.00
Заупокійні Служби Божі	180.00

Нехай Всевишній відплатить усім Вам сторицею.

Залишені у великому смутку:

дружина — МАРІЯ
син — ВОЛОДИМИР
син — ЗЕНОН з родиною

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

В СЕРЕДУ, 14-го ЖОВТНЯ 1981 РОКУ, о год. 7:30 ВЕЧ.,

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. Івана Форошовського

в церкві СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

Прошу згадати Покійного у своїх молитвах.

МАРІЯ ФОРОШОВСЬКА

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

подає до відома з глибоким жалем, що 18-го серпня 1981 року, відійшла у Вічність

ВИДАТНА ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА

бл. п.

УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ-СТЕЦЮК

Членка ОУН, учасниця похідних груп, член Президії Світового Визвольного Фронту, голова Головної Управи ОЖОЧСУ, заступниця голови Головної Управи ОЧСУ, заступниця голови СФУЖО, голова Президії Української Фундації Волі, голова Комісії Оборони Переслідуваних СФУЖО.

ПОХОРОН Покійної відбувся 22-го серпня 1981 р. з собору св. Володимира й Ольги на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Чоловікові і Родині Покійної висловлюємо своє щире співчуття.

УПРАВА СФУЖО

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ у Клівеленді, Огайо

повідомляє Жіночі, Комбатантські і Політичні Організації, що

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ДУШІ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОЖОЧСУ

св. п.

Мґр УЛЯНИ ЦЕЛЕВИЧ-СТЕЦЮК

буде відправлена в суботу, 3-го жовтня 1981 р., о год. 9-ій ранку в церкві Св. Покрови в Пармі, Огайо.

Безпосередньо після відправ у Церкві відбудуться

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

для вшанування Пам'яті Великої Покійної.

Управа Відділу

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 25-го вересня 1981 року в Ірвінґтоні, Н. Дж., нагло, упокоївся в Бозі, на 74-му році життя,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК І БАТЬКО

бл. п.

ТАРАС СТАНЬКО

ПАНАХИДА у вівторок, 29-го вересня 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в середу, 30 вересня 1981 року з того ж похоронного заведення, о год. 8:30 ранку до церкви св. Ів. Хрестителя, а опісля на цвинтар св. Хреста в Н. Арлінґтоні, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ЛІДІЯ
дочка — УЛЯНА
син — ЮРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ
Ближча і дальша Родина

Замість квітів, волею Покійного, проситься жертвувати на Українські Студії в Гарварді.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 28-го вересня 1981 року, після довгої і тяжкої недуги, відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, КУЗИНКА І БРАТОВА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ ГОЛІЯТ

з дому РИҐАЙЛО

членка 19-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, народжена 14-го жовтня 1925 року в Старім Місті, Україна.

ПАНАХИДА в четвер, 1-го жовтня 1981 року, о год. 7;30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в п'ятницю, 2-го жовтня 1981 року, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:

муж — ГІЛЯРІЙ
дочка — ЛЮБА ВОРОХ з мужем д-ром СВЯТОСЛАВОМ і дітьми АДРІЯНОМ, ЮРІЄМ, МИРОСЛАВОМ, УЛЯНОЮ, ПЕТРУСИКОМ і ПАВЛУСИКОМ
син — д-р СТЕПАН ГОЛІЯТ з дружиною МАРІСЕЙ і дочкою ЛІДІЄЮ
тітка — АННА ОТАМАН
кузинка — ВАНДА МОРОЦІЙ з мужем АНТОНОМ і дочкою ВАНДОЮ
кузин — ГРИЦЬ РИҐАЙЛО з дружиною ІРИНОЮ і дітьми НАДІЄЮ і МАРКОМ в Канаді
шваґер — РОМАН ҐІНА з дітьми ІГОРЕМ, ГАЛЕЮ і МАРУСЕЮ в Україні
шваґер — РОМАН ГОЛІЯТ з дружиною ЕВГЕНІЄЮ і дітьми ЮРІЄМ з родиною і ЕДВАРДОМ з родиною
шваґер — ПЕТРО ГОЛІЯТ з дружиною НЕОНІЛЕЮ і дітьми НЕРИССОЮ і ПЕТРУСИКОМ
Ближча і дальша Родина в Україні, Канаді, Англії й ЗСА

У невимовному жалю повідомляємо Членів і Громадянство, що

бл. п.

Д-р ОЛЕКСАНДЕР ФЕДИНСЬКИЙ

голова і довголітній діловод періодики Українського Музею-Архіву у Клівленді, пластовий сеньйор, член НТШ і багатьох товариств, автор шістьох Бібліографічних показників преси, нар. 10-го грудня 1914 р. у Мостах Великих, повіт Жовква, по довгій недузі, помер у Клівлендській Клініці 24-го вересня 1981 р., о год. 3:20 ранком, прийнявши Найсвятіші Тайни.

ПОХОРОНИ відбулися 28-го вересня 1981 р. із заведення Братів Головчаків при Стейтовій Дорозі в Пармі, і з церкви Покрови Пресв. Богородиці на цвинтарі тої ж парафії в Пармі, Огайо.

В пам'ять Покійного, суспільного працівника, просимо жертвувати на українські цілі.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ-АРХІВУ у Клівленді

1202 Kenilworth Avenue, Cleveland, Ohio 44113

Помер д-р Михайло Балій

Дня 28-го червня несподівано помер у Варшаві на 55-му році життя д-р Михайло Балій, талановитий педагог і науковий працівник катедри української мови і літератури Варшавського університету, довголітній співробітник і редактор тижневика „Наше Слово", одинокого культурного журналу в Польщі „Наша Культура", колишній мовний редактор українських календарів,автор багатьох наукових статтей, рецензій і розвідок із української мови, провідний член Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ) і виховник нового українського покоління інтелігенції на терені Польщі.

Покійний народився 1926 року в селі Павловичах Грубешівського повіту на Холмщині. До гімназії ходив в Сокалі і Холмі. З повторним приходом совєтів був заарештований і засуджений. Відбув повних десять років совєтських тюрм і концтаборів. За „хрущовської відлиги" був звільнений і йому вдалось виїхати до Польщі, де жили його батьки, вислані примусово в 1947 році на землі, відібрані від Німеччини. В 1961 році помер його батько на 59-му році життя. Св. п. д-р Михайло закінчив успішно навчання у Варшавському університеті, захистив докторський диплом і став професором-філологом у цьому університеті, де працював аж до своєї передчасної смерти.

Похорон відбувся 30-го червня на православному кладовищі в Варшаві. Над відкритою могилою промовляли завідуючий україністики Варшавського університету доцент Флоріян Неуважний і поет О. Лапський.

Виросла на чужині ще одна могила видатного українського діяча, вкрита вінками й букетами живих квітів та сльозами родини. Останню прислугу покійному віддали співробітники славістики і русистики Варшавського університету, члени головного управління УСКТ і редакції „Нашого Слова", студенти, приятелі, друзі і знайомі попрощали в далеку неповоротну путь сумлінного громадського і культурного працівника, науковця, редактора, приятеля і взагалі людини великого серця й душі печальними мелодіями пісень „Вічная память" і „Видищ брате мій". У спеціяльному некролозі тижневик „Наше Слово" так характеризує св. п. д-ра Балія:

„Відійшов учитель українських кадрів, один із найвідданіших ратаїв словесної ниви, зернини засіву руки, розуму і серця якого, довго-довго сходитимуть і нагадуватимуть нам досесним— це єсть плід древа його.

Життя наше стало біднішим на мудрість, чесність, доброту і правоту „його величі."

Покійний залишив родину у Польщі й Україні.

З покійним в'яжуться мої спомини з дитячих і юнацьких років в рідному селі. На відміну від інших сільських юнаків-ровесників він відзначався скромністю, повагою й мудрістю. Ніхто не міг тоді передбачити, що цей скромний, задуманий чорнявий юнак— це завдаток на майбутнього визначного нашого громадянина і діуча.

Нехай ціх кілька слів спомину буде нев'янучою квіткою на могилу мого видатного односельчанина, св.п. др-а Михайла Балія.

А. Демусь

Відбулися збори...

(Продовження зі стор. 1)

магали йому 13 осіб, 11 з Джерзі Сиmi, а дві з Байону. Вони продавали бльочки на їжу і напитки. Льотерія цього року була різноманітна, було п'ять речей до виграшу. Продажем льосів зайнялися пані: Г. Білик, Стефа Мацях, С. Расн, М. Процик і А. Струк. Секретар 70-го Відділу УНС Микола Шеремета працював разом із головою Округи до самого кінця імпрези. Голова проводив програму Дня.

На свято прибули кандидати на губернатора стейту від Демократичної партії Джеймс Флоріо, а від Республіканської — Том Кейн зі своїм почотом. На запрошення Округи приїхав також посадник Джерзі Сиmi МекКен. При цій нагоді мешканці цього міста на чолі з Іреною Загилькевич вручили посадникові портрет Івана Франка.

У Союзовому Дні взяли участь члени Екзекутиви УНСоюзу: головний секретар Володимир Сохан, який виголосив привітальне слово; головний касир Уляна Дячук; головний організатор Василь Оріховський; головний редактор „Свободи" Зенон Снилик і редактор-емерит Антін Драган.

Наступним звітував голова чотирьох Округ Іван Хомко, він же і голова комітету Союзового Дня. Крім відповідальної праці за переведення всієї імпрези Дня його Округа Пассейк займалася кухнею. Ділянка ця була відповідальна, що вимагає багато праці, і він потребував багато людей для допомоги. Всі вони виконали свою працю стовідсотково. Смачні страви вареники, ковбаса, соложке і кава розкуплено навіть дещо передчасно. І. Хомко постарався, щоб виступив на святі танцювальний ансамбль „Лиман" з Пассейку під керівництвом Романа Стеткевича. До танців грала оркестра Володимира Бичковського, задовільнивши всіх танцюючих. Голова І. Хомко подякував всім за зразкову співпрацю, у наслідок якої цьогорічний Союзовий День пройшов із великим моральним успіхом.

Володимир Боярський, касир чотирьох Округ, подав докладний фінансовий звіт. Контролю перевели В. Оріховський і В. Білик, які підкреслили взірцеве проваджєння касової книжки і дбайливу працю В. Боярського під час Союзового Дня. Він опікувався аж трьома касами і справді вміло-фахово виконав свою працю.

У дискусії після вичерпання звітів всі присутні прихильно висловилися про переведення Союзового Дня та підкреслили товариську співпрацю чотирьох Округ.

На пропозицію Контрольної Комісії присутні у кількості 18 осіб гучними оплесками уділили уступаючій управі абсолюторію.

Нову Управу чотирьох Округ вибрано в такому складі: Юліян Баранюк голова; Іван Хомко, Михайло Захарко і Володимир Білик — заступники голови, і Володимир Білик — пресовий референт. Контролю будуть переводити голови трьох Округ Пассейк, Перт Амбой і Джерзі Сити.

Уступаючий голова чотирьох Округ І. Хомко побажав успіхів новообраному голові Ю. Баранюкові; головний організатор УНС В. Оріховський також погратулював голові та побажав якнайкращих успіхів.

Під час смачної перекуски, яку приготували пані з Округи Пассейк, у товариській розмові учасники зборів обмінювалися враженнями, висловлюючи бажання, щоб союзова праця була прикладом, як у єдності і братській любові корисно працювати та багато осягнути, зокрема для найстаршої і найбільш заслуженої організації — Українського Народного Союзу.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ЗМИЙ, членка УНС Відд. 471 Т-ва ген. Т. Чупринки в Монтреалі, померла 17-го серпня 1981 р. на 84-му р. життя. Пок. нар. в 1897 р. в Україні, членом УНС стала в 1954 і 1961 р. Залишила у смутку дочку, внуків та дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Cote des Neiges в Монтреалі.
Вічна Їй Пам'ять!
секр.

МИХАЙЛО КУЗЬМІНСЬКИЙ, член УНС, Відд. 261 Т-ва Україна у Вільямстовн, Н. Дж., померла 1-го вересня 1981 р. на 66 р. життя. Пок. нар. у 1915 р. в Перемишлі, Україна, членом УНС стала в 1970 р. Залишив у смутку дружину, сина, доньку з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі Пресвятої Марії, Факс Чейс, Філядельфія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Аркотин, секр.

РОМАН ШАВРОНСЬКИЙ, член УНС, Відд. 146 Т-ва Івана Франка у Воррен, Міч., помер 23 серпня 1981 р. на 67 р. життя. Пок. нар. в 1914 р. в Залукві, Галич, Україна, членом УНС став у 1970 р. Залишив у смутку дружину, двох синів, внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 26-го серпня 1981 р. на цвинтарі Воскресіння в Мт. Клеменс, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
Г. Корб'як, секр.

ІВАН СУХИЙ, член УНС Відд. 161, Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па. Помер 8-го серпня 1981 р., нар. в Західній Україні, членом УНС став в 1945 р. Залишив у смутку 5 доньок, 10 внуків, 2 правнуків і сестру. Похорон відбувся 11-го серпня 1981 р. на українському католицькому цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Андрій Джула, секр.

ГЕЛЕН ДИШУК, член УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ у Брукляні, Н. Й. Померла 29 червня 1981 р. на 66-му р. життя. Покійна нар. в 1915 р. в Ню Йорку, членом УНС стала в 1942 р. Залишила у смутку сина, дочку і 5 внуків. Похорон відбувся 1-го липня 1981 р. на цвинтарі св. Петра у Лодай, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Василь Цюпа

СОФІЯ КОНЧАК, членка УНС, Відд. 83 Т-ва Івана Франка в Філядельфії, Па., померла 26 липня 1981 року на 89-му р. життя. Нар. в 1892 р. в селі Хлопчиці, пов. Рудки, Україна, членом УНС стала в 1926 р. Залишила у смутку доньку, сина, внуків, правнуків, а також родину в Україні. Похорон відбувся 29 липня 1981 р. на цвинтарі Оклен, Філядельфія, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Андрій Кушнір, секр.

ІВАН ФОРОШОВСЬКИЙ, член УНС, Відд. 8, Т-ва Подільська Січ в Йонкерсі, Н. Й., помер 4 вересня 1981 р. на 57 р. життя. Нар. в 1924 р. в селі Мочари, пов. Устрики Долішні, Західна Україна, членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину, синів, внука, брата, сестер та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 8 вересня 1981 р. на цвинтарі Мт. Говп, Гейстінгс, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ПЕТРО ФЕДУС, член УНС Відд. 238 Т-ва Е. Коновальця, Бостон, Масс., помер в серпні 1981 р. на 56 р. життя. Нар. у 1925 р. в селі Звижень, Бродівського району в Україні, членом УНС став в 1969 р. Залишив у смутку дружину, доньку, сина та внука. Похорон відбувся 21 серпня 1981 р. на цвинтарі Вествю в Лексінгтон, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремік, секр.

ФЕНЯ ШМОРГУН, член УНС, Відд. 53 Т-ва св. Николая в Пітсбургу, померла 5 серпня 1981 р. на 81-му р. життя. Пок. нар. в 1901 р. в Західній Україні, членом УНС стала в 1941 р. Залишила у смутку сина, дочку та внуків. Похорон відбувся 8 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Володимира в Болдвін, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Головатий, секр.

СТЕФАНІЯ КРИЧКЕВИЧ, член УНС, Відд. 287, Т-ва Сини України в Джерзі Сиmi, померла 26 сепня 1981 р. на 80-му р. життя. Пок. нар. в 1901 р. в Пінску, членом УНС стала в 1919 р. Залишила у смутку 3-ох синів. Похорон відбувся 29 серпня на цвинтарі св. Михаїла в Міноока, Па.
Вічна Її Пам'ять!
Б. Ясінський, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ... 5.00
ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 доларів за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знимку — коштуватиме додатково:
Фоторепродукція на одну шпальту ... $ 6.75
Фоторепродукція на дві шпальти ... 8.50
Фоторепродукція на три шпальти ... 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки $ 5.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення, (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ... 7.00

Оголошення на чергове, недільне видання приймається ю ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ до 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.

Рівночасно з оголошенням, проситься надсилати НАЛЕЖНУ СУМУ.

Увага! При вплачуванні належности, проситься ОБОВ'ЯЗКОВО подати ЧИСЛО РАХУНКУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ЛИШЕ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.